

Zaaknummer : 00597148
Ons Kenmerk : 00597148-00001953
Datum : 30-08-2021

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 13 november 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3 eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatie werkzaamheden aan de Ribesstraat, Graaf van Egmondstraat, Lisstraat, Azaleastraat, Asterstraat en Begoniastraat (Croonenburgh fase 3) te Oud-Beijerland en wordt aangevraagd namens Stichting HW Wonen. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 september 2021 tot en met 31 mei 2023.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Stichting HW Wonen;
- II. de voorschriften 1 tot en met 14 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende documenten van 9 juni 2021 en 6 augustus 2021 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 31 mei 2023.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - het ecologisch werkprotocol op te sturen;
 - eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van tevoren schriftelijk te melden;
 - de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van flora en fauna.
- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het rapport 'Activiteiten- en mitigatieplan Croonenburgh fase 3 te Oud-Beijerland' van 3 november 2020 en de aanvullende documenten van 9 juni 2021 en 6 augustus 2021. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c de uit te voeren werkzaamheden;
 - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus, gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk drie van het rapport 'Activiteiten- en mitigatieplan Croonenburgh fase 3 te Oud-Beijerland' van 3 november 2020 en de aanvullende documenten van 9 juni 2021 en 6 augustus 2021.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen wordt uitgevoerd, dient deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
 - a voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
 - b voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9 Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. De voorzieningen dienen minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd te worden op de functionaliteit en – indien nodig – dient de functionaliteit van de voorziening zo spoedig mogelijk hersteld te worden. Bovendien moeten de tijdelijke voorzieningen zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te bevinden. Het controleren op functionaliteit van de voorzieningen voor de huismus en gierzwaluw dienen uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de huismus en de gierzwaluw.
- 10 Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient te gebeuren onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis (vs. 5). Na inachtneming van een gewenningstijd, waarin zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen aanwezig en beschikbaar zijn geweest, en buiten de kwetsbare periode van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis. Indien blijkt dat de tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis en nadat door de deskundige is vastgesteld dat de voorziening is verlaten.

Huisumus

- 11 Het ongeschikt maken van de huismusnesten dient verricht te worden buiten het broedseizoen van de huismus die loopt van maart tot augustus en buiten koude perioden (gedefinieerd als perioden met gedurende 3 tot 5 dagen aanhoudende (nacht)vorst). Indien sprake kan zijn van late vervolglegels (ter beoordeling van deskundige) dient ook de maand september te worden ontzien. Het ongeschikt maken kan dan plaats vinden nadat de betreffende exemplaren van de huismus de nestlocatie uit eigen beweging hebben verlaten. Hiervan dient verslag te worden gedaan in een ecologisch logboek (zie vs. 2). Het ongeschikt maken van de bebouwing wordt uitgevoerd door het lichten van dakpannen, onder begeleiding van een ecologisch deskundige, waarna de renovatiewerkzaamheden direct kunnen starten. Indien tussen het ongeschikt maken en de werkzaamheden langere tijd zit worden de dakpannen ontoegankelijk gehouden door het plaatsen van een dakgootborstel.

- 12 De vier tijdelijke alternatieve nestplaatsen welke zijn geplaatst aan de woning aan de Ribesstraat 24 dienen buiten het broedseizoen op de exact dezelfde locatie in de gevel te worden ingebouwd. Voorafgaand dient een controlebezoek te worden uitgevoerd door een deskundig ecooloog op het gebied van de huismus om de aanwezigheid van de huismus uit te sluiten alvorens de nestkasten in de gevel worden ingebouwd. Indien de nestkasten in gebruik zijn dient het inbouwen plaats te vinden nadat de betreffende exemplaren van de huismus de nestkast uit eigen beweging hebben verlaten.

Gierzwaluw

- 13 De vier nestplaatsen in de woonblokken (Azaleastraat 1 t/m 19 en Asterstraat 2 t/m 16) waar in het broedseizoen van de gierzwaluw (die loopt van 15 april t/m 31 augustus) aan gewerkt wordt dienen voorafgaand aan de werkzaamheden én het broedseizoen van de gierzwaluw ongeschikt gemaakt te worden. De wijzen van ongeschikt maken dient bepaald te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw. Het kan bijvoorbeeld gedaan worden door de ingang van de nestplaats af te sluiten met een spouwborstel of door de dakpannen bij de nestplaats te verwijderen.

Gewone dwergvleermuis

- 14 Het ongeschikt maken van de huidige paarverblijfplaatsen dient te worden uitgevoerd in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis die lopen van 1 september tot 15 oktober en van 15 april tot 15 mei onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Het gebruik van netten, glaswol of porschuim is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps of het creëren van tocht gedurende minimaal vijf dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een windkracht minder dan 5 Bft) en deze dienen door de ecooloog te worden opgenomen in een logboek. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 13 november 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3 eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden aan de Ribesstraat, Graaf van Egmondstraat, Lisstraat, Azaleastraat, Asterstraat en Begoniastraat (Croonenburgh fase 3) te Oud-Beijerland en wordt aangevraagd namens Stichting HW Wonen. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*);
-
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 september 2021 tot en met 30 juni 2022.

Bij de aanvraag behoren de volgende stukken:

- Quicksan flora en fauna renovatieprojecten HW Wonen 2019-2020, Blom ecologie B.V.;
- Huismus-, gierzwaluw- en vleermuisonderzoek Ribesstraat, Graaf van Egmondstraat, Lisstraat, BE/2018/002, 6 maart 2018;
- Azaleastraat, Asterstraat en Begoniastraat te Oud-Beijerland, Blom ecologie B.V., BE/2018/161, 20 december 2018;
- Activiteiten- en mitigatieplan Croonenburgh fase 3 te Oud-Beijerland, Blom ecologie B.V., BE/2020/686, 3 november 2020.

Op 9 juni 2021 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Aanvullende informatie Croonenburgh fase 3 te Oud-Beijerland, Blom ecologie B.V., BE/2020/686/n, 9 juni 2021.

Op 6 augustus 2021 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Extra aanvullende informatie Croonenburgh fase 3 te Oud-Beijerland, Blom ecologie B.V., BE/2020/686/n, 6 augustus 2021.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 19 mei 2021 en 28 juni 2021 verzocht om aanvullende gegevens. Op 9 juni 2021 en 6 augustus 2021 is aanvullende informatie ontvangen en is de inhoudelijke beoordeling hervat.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, Wnb hebben wij op 6 januari 2021 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus en de gierzwaluw zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus en gierzwaluw te beschadigen, vernielen of weg te nemen.

De gewone dwergvleermuis is een van nature in Nederland in het wild levende soort genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, en artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding respectievelijk er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Stichting HW Wonen is voornemens om de woningen aan de Ribesstraat, Graaf van Egmondstraat, Lisstraat, Azaleastraat, Asterstraat en Begoniastraat te Oud-Beijerland te renoveren.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- het aanbrengen/vervangen van de spouwmuurisolatie;
- het plaatsen van HR++ beglazing;
- het aanbrengen van dakisolatie;
- het vervangen van cv-ketels;
- het plaatsen van MV-installatie;
- het uitvoeren van gevelherstel (metselwerk en voegwerk);
- het uitvoeren van schilderwerk aan de buitenzijde;
- het herplaatsen van dakpannen;
- het isoleren en waar nodig vervangen van de vloeren op de begane grond.

De renovatiewerkzaamheden staan gepland te starten op 1 september 2021 en duren uiterlijk tot 30 juni 2022.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2018 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus, gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis binnen het plangebied. Het onderzoek naar gierzwaluw en huismus is uitgevoerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw en het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Het vleermuisonderzoek is niet geheel uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017). er afgeweken van het Vleermuisprotocol (2017) ten aanzien van het onderzoek naar paarverblijfplaatsen. In de periode van 15 augustus tot 1 oktober heeft slechts één bezoek plaatsgevonden. Er zijn echter wel nog twee bezoeken uitgevoerd in de suboptimale periode, namelijk op 8 augustus 2018 en op 3 oktober 2018. Hiermee is aannemelijk gemaakt dat er geen paarverblijfplaatsen zijn gemist. Hiermee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Huisumus

De huismus is in het plangebied aangetroffen. Er is één nestplaats van de huismus vastgesteld onder de dakpannen op het zuiden van de woning aan de Ribbesstraat 24. Het nest is aangetroffen onder de voorste rij dakpannen bij de dakgoot. Met de geplande werkzaamheden gaat deze nestplaats verloren en worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is in het plangebied aangetroffen. In totaal zijn 17 nesten vastgesteld. Deze nestplaatsen bevinden zich aan de Ribesstraat 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26 en 28, Lisstraat 12, Azaleastraat 2, 9, 11 en 16. De nesten zijn aangetroffen onder de kantpannen dan wel onder de dakgoot. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Onder de kantpannen van de Ribesstraat 2 en de Azaleastraat 16 is één paarverblijfplaatsen van elk één individu aangetroffen. Van paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus, gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteiten- en mitigatieplan Croonenburgh fase 3 te Oud-Beijerland' van 3 november 2020 en de aanvullende informatie die is verkregen op 9 juni 2021 en 6 augustus 2021. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode van de soorten en het treffen van compenserende en mitigerende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van de huismus, gierzwaluw, en gewone dwergvleermuis.

Staat van instandhouding

Huisumus

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaat één nest van de huismus verloren. In maart 2021 zijn vier neststenen van het type NK MU 07 van Vivara Pro aan de gevels van de woning aan de Ribesstraat 24 gehangen.

Deze kasten worden tijdens de renovatie, buiten het broedseizoen, op exact dezelfde locatie in de gevel ingebouwd. Voorafgaand dient een controle bezoek te worden uitgevoerd door een deskundig ecooloog op het gebied van de huismus om de aanwezigheid van de huismus uit te sluiten alvorens de nestkasten in de gevel worden ingebouwd. Indien de nestkasten in gebruik zijn dient het inbouwen plaats te vinden nadat de betreffende exemplaren van de huismus de nestkast uit eigen beweging hebben verlaten. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. Na afronding van de renovatiewerkzaamheden wordt óf geen vogelschroot toegepast óf wordt vogelschroot aangebracht ter hoogte van de 4e panlat. Hierdoor zijn in ieder geval de eerste drie dakpanrijen beschikbaar als broedlocatie voor de huismus en hebben alle woonblokken na afloop van de werkzaamheden dakvlakken die een ruim aanbod aan rust- en nestplaatsen voor de huismus bieden. Doordat de werkzaamheden gefaseerd uitgevoerd worden, zijn er te allen tijden voldoende uitwijkmogelijkheden voor de huismus. De werkzaamheden aan het woonblok waar het nest van de huismus bevindt (Ribesstraat 16 t/m 28) vinden plaats buiten het broedseizoen en starten pas nadat de dakvlakken van het eerste woonblok beschikbaar zijn. De huismus kan uitwijken naar deze dakvlakken tijdens de werkzaamheden. In de directe omgeving van het huidige nest bevinden zich tevens voldoende natuurlijke alternatieven. Gedurende en na de werkzaamheden worden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017).

Het dak waar het nest is aangetroffen wordt voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er huismussen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Het ongeschikt maken van de nestplaats van de huismus wordt uitgevoerd nadat het broedseizoen, die loopt van maart tot en met augustus, is afgerond en buiten koude perioden (gedefinieerd als perioden met gedurende 3 tot 5 dagen aanhoudende (nacht)vorst). Indien sprake kan zijn van late vervolglegels (ter beoordeling van deskundige) dient ook de maand september te worden ontzien. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. De huidige planning is om het nest vanaf 1 oktober 2021 ongeschikt te maken. Dit wordt uitgevoerd door het handmatig lichten van dakpannen, waarna de renovatie werkzaamheden direct starten of door het handmatig lichten van dakpannen en het plaatsen van dakgootborstels tot aan het moment waarop de renovatiewerkzaamheden starten. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden onder ecologische begeleiding. Ook moet er controle plaats vinden, voorafgaand aan het verwijderen en inbouwen van de geplaatste alternatieve nestplaatsen. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. De genoemde maatregelen voorkomen dat individuen worden verwond of gedood en zijn conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017).

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Oud-Beijerland. De aangetroffen nestplaats in het plangebied maakt onderdeel uit van een grotere populatie in de directe omgeving. Er zijn zeven nesten van de huismus waargenomen in de directe omgeving van het plangebied. Gelet op de reeds aanwezige alternatieve nestplaatsen, de maatregelen die nog genomen zullen worden en de beperkte omvang van het effect, is het aannemelijk dat de huismus in de directe omgeving aanwezig blijft.

Gierzwaluw

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan 17 nesten van de gierzwaluw verloren. In maart 2021 zijn 90 tijdelijke nestkasten van het NK GZ 05 van Vivara Pro opgehangen aan de gevels van de woningen aan de Ribesstraat, Azaleastraat en Lisstraat. Deze kasten worden tijdens de renovatiewerkzaamheden op de exacte locatie waar deze nu aan de gevels hangen ingebouwd. Dit gebeurt buiten het broedseizoen en in de periode dat de gierzwaluw niet in Nederland is. De kasten zijn beschikbaar in het volgende broedseizoen. Tijdens de werkzaamheden worden de 13 kasten, die aan de zuidgevel van de Ribestraat 16 t/m 28 zijn opgehangen en waarvan de mogelijkheid bestaat dat deze te heet kunnen worden door het gebrek aan schaduw, verplaatst. Deze worden verplaatst naar de Lisstraat 1 t/m 11, de Azaleastraat 2 t/m 16 en naar de westgevel van de Ribestraat 16 t/m 28. Doordat de werkzaamheden gefaseerd uitgevoerd worden, zijn er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017).

De planning van de werkzaamheden is zoveel mogelijk gepland om de kwetsbare periodes van de aangetroffen soorten te ontzien. De werkzaamheden aan de woonblokken waar gierzwaluwnesten aangetroffen zijn, worden vrijwel geheel uitgevoerd wanneer de gierzwaluw niet in Nederland is. Het bleek echter niet mogelijk alle werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes uit te voeren. De werkzaamheden aan de Azaleastraat 1 t/m 19 en Asterstraat 2 t/m 16, waar vier nesten zijn aangetroffen, worden gedurende het broedseizoen van de gierzwaluw uitgevoerd. Deze vier nesten aan de Azaleastraat 1 t/m 19 en Asterstraat 2 t/m 16 dienen voor de werkzaamheden én voor het broedseizoen (die loopt van 15 april t/m 31 augustus) ongeschikt gemaakt te worden, aangezien hier werkzaamheden plaats vinden gedurende het broedseizoen. Voor de overige dertien nesten is dit niet noodzakelijk, omdat de werkzaamheden aan deze woonblokken uitgevoerd worden gedurende de periode dat de gierzwaluw niet in Nederland aanwezig is. De wijzen van ongeschikt maken dient bepaald te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw. Het kan bijvoorbeeld gedaan worden door de ingang van de nestplaats af te sluiten met een spouwborstel of door de dakpannen bij de nestplaats te verwijderen. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood.

De gierzwaluw komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Oud-Beijerland. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gierzwaluw in de directe omgeving aanwezig blijft.

Gewone dwergvleermuis

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren. In maart 2021 zijn acht tijdelijke vleermuiskasten van het type VK WS 02 van Vivara Pro opgehangen aan de gevels van de woningen aan de Begoniastraat 2 t/m 26. In de permanente situatie worden in totaal acht inbouwstenen van het type IB VL 06 van Vivara Pro ingebouwd in de kopgevels van de woningen aan Ribesstraat 2, Azaleastraat 16, Begoniastraat 11 en Graaf van Egmondstraat 68. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de gewone dwergvleermuis.

Medio oktober 2021 worden beide paarverblijfplaatsen ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat gewone dwergvleermuizen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt gedaan door het gebruiken van 'exclusion flaps' of het creëren van tocht. Dit dient minimaal vijf dagen te worden ingezet om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een windkracht minder dan 5 Bft) en deze dienen door de ecooloog te worden opgenomen in een logboek. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. Daarmee wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

De gewone dwergvleermuis komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Oud-Beijerland. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de renovatiewerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' en in het belang van 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu gunstige effecten'.

Gezondheidsrisico's door vocht en schimmel

De te slopen woningen zijn gebouwd in 1961 en 1962. Het saneren van de woningen aan de Ribesstraat, Graaf van Egmondstraat, Lisstraat Azaleastraat, Asterstraat en Begoniastraat te Oud-Beijerland maakt onderdeel uit van energetische verduurzaming van het woningbezit van HW Wonen. De sanering en nieuwbouw zijn noodzakelijk om het woningbezit te verbeteren en energiezuiniger te maken.

De huidige staat van de woningen is ondermaats voor wat betreft het binnenklimaat, de technische staat van onderhoud en de energetische staat. Door slechte isolatie kan middels een hoge (lucht)vochtigheid schimmelvorming ontstaan. Vocht uit verwarmde lucht condenseert bij slecht geïsoleerde woningen op koude oppervlakken als ramen, kozijnen en buitenmuren. Deze vochtproblemen kunnen doorslaan naar andere delen van de constructie, bijvoorbeeld de kozijnen waardoor op termijn delen van de kozijnen los kunnen laten. Bewoners hebben vervolgens last van kou, tocht, vocht- en schimmelproblemen. Meerdere woningen in het plangebied hebben last van overmatige schimmelvorming. Vocht in de woning geeft een verhoogd risico op het ontstaan van astma, verergering van astma, luchtwegklachten en luchtweginfecties (RIVM, 2012 & 2014). Door de geplande ontwikkeling worden deze problemen opgelost en verbetert het binnenklimaat. Dit heeft een positief effect op de gezondheid van de bewoners. De beoogde sanering zal derhalve leiden tot een afname van gezondheidsklachten en tot een verbetering van de levenskwaliteit van de bewoners.

Gezondheidsrisico's door instabiel binnenklimaat

Niet of slecht geïsoleerde woningen warmen snel op tijdens zomerse omstandigheden. In de woningen en hierbij met name in de ruimten ter hoogte van niet geïsoleerde daken en ramen kunnen de temperaturen hoog oplopen als gevolg van warm zomerweer. Gezondheidseffecten van warme weersomstandigheden lopen uiteen van klachten als vermoeidheid en hoofdpijn tot ernstige ademhalingsproblemen en hartfalen. Dit kan leiden tot ziekenhuisopname en sterfte waarbij het risico met name aanwezig is voor de kwetsbare groep oudere bewoners. Vanuit de woonomstandigheden vormen mensen een risicogroep die woonachtig in woningen die onvoldoende gekoeld (kunnen) worden door slechte isolatie of ventilatiemogelijkheden. Bij de beoogde ontwikkeling worden nieuwe woningen gebouwd met een stabiel binnenklimaat waarbij hoge temperaturen voorkomen worden (RIVM, 2012b; RIVM, 2014). Een stabiel en koeler binnenklimaat vermindert de gezondheidseffecten van warme weersomstandigheden voor bewoners. Dit heeft derhalve een positief effect op de volksgezondheid.

Terugdringen CO₂-uitstoot

Slecht geïsoleerde woningen zorgen daarnaast voor een groot aandeel in de CO₂-uitstoot, doordat meer gestookt moet worden om een warm binnenklimaat te behouden. Het huidige energielabel van de locatie ligt tussen label D en G. De nieuw te bouwen woningen zullen energielabel B krijgen. De woningen zijn aangesloten op het aardgasnet. Onder andere zal er spouwmuurisolatie en dakisolatie plaatsvinden en zal er HR++ beglazing worden geplaatst. Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot maatschappelijk belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart. Het

verminderen van fossiele emissies leidt bovendien tot een verbeterde luchtkwaliteit en heeft daarmee een positief effect op de volksgezondheid.

Op grond van het bovenstaande achten wij de belangen voldoende onderbouwd om de negatieve effecten op de in het plangebied aanwezige gierzwaluwen, huismussen en gewone dwergvleermuizen te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden, aangezien het gaat om renovatie van de bestaande woonblokken, vanwege de lage isolatiewaarde van de woningen. Middels renovatiewerkzaamheden dient energielabel B of hoger behaald te worden. Dit kan alleen bewerkstelligd worden door isolatie van het dak en de spouwmuur. Er is overwogen om de woningen van binnenuit te isoleren om zodoende de nest- en verblijfplaatsen te sparen. Bij uitvoering van alternatieve methoden, zoals het isoleren van binnenuit, worden de beoogde energiedoelen echter niet behaald. Daarnaast leidt het renoveren van binnenuit tot verlies van woonoppervlakte. Ook bij sloop en vervolgens nieuwbouw zouden de nest- en verblijfplaatsen verloren gaan. Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo worden de werkzaamheden gefaseerd uitgevoerd en is voor zover als dit mogelijk is, afgestemd op de kwetsbare periodes van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis wat de effecten op deze soorten zoveel mogelijk beperkt.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus, gierzwaluw gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Hoeksche Waard bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wnb worden verleend.